

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 618

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 9 juni 2023

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Studenten hoger onderwijs - Psychologische ondersteuning

Het mentaal welbevinden van studenten staat, sinds deze coronacrisis, meer dan ooit en meer dan terecht hoog op de politieke agenda. De minister nam, in overleg en samen met de hogeronderwijsinstellingen en studenten, verschillende initiatieven ter zake.

Op grond van artikel II.348 van de Codex Hoger Onderwijs zijn hogescholen en universiteiten er ook toe gehouden om aan studenten activiteiten aan te bieden in het kader van medische en psychologische dienstverlening. Die ondersteuning heeft tot doel studenten gepaste psychotherapeutische, psychosociale en medische ondersteuning en advies te verstrekken. Hogescholen en universiteiten kunnen daarin voorzien door een eigen aanbod te ontwikkelen of door samen te werken met andere daartoe geëigende diensten.

Een van de mogelijkheden die instellingen aanbieden aan hun studenten is de studentenpsycholoog. Als een student verdergaande hulp zoekt, komt hij of zij snel bij de studentenpsycholoog terecht. Alleen zijn die (niet alleen tijdens corona) overbevraagd.

Het belang van studentenpsychologen kan niet genoeg benadrukt worden in het hedendaagse onderwijssysteem. Als we kijken naar de complexiteit van het studentenleven, met zijn academische uitdagingen, sociale druk en persoonlijke ontwikkeling, wordt het duidelijk dat studentenpsychologen een cruciale rol spelen in het welzijn van studenten. Zij zijn getraind om de psychologische behoeften van studenten te begrijpen en te ondersteunen, en om hen te helpen omgaan met de diverse uitdagingen die ze kunnen tegenkomen tijdens hun studiejaren. Van stress en angst tot depressie en identiteitskwesies, studentenpsychologen bieden een veilige en vertrouwelijke omgeving waar studenten kunnen praten over hun emoties, gedachten en zorgen. Ze bieden niet alleen een luisterend oor, maar ook begeleiding, advies en concrete strategieën om studenten te helpen hun mentale welzijn te verbeteren en hun academisch succes te vergroten. Kortom, studentenpsychologen zijn essentiële zorgverleners in het onderwijs die de algehele gezondheid en het welzijn van studenten bevorderen, wat van cruciaal belang is voor hun succes en toekomstige welzijn.

Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 734 van 26 mei 2021 bleek dat het aantal studenten dat toen langsging bij de studentenpsycholoog steeg van 12.004 naar 16.812. Volgens het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 585 van 31 mei 2022, steeg dat aantal nog eens tot 19.008. Het is belangrijk die evolutie te blijven monitoren, alsook de invulling ervan.

Daarom graag een update van voormelde schriftelijke vragen en hierbij graag alle data in Excel.

1. Hoeveel studenten maken gebruik van de aangeboden medische en psychologische dienstverlening? Gelet op de ontbrekende rapportering van een aantal hogeronderwijsinstellingen in het antwoord op schriftelijke vraag nr. 495, graag een jaarlijks overzicht voor de afgelopen vijf jaar per instelling voor wat betreft:
 - a) medische consultaties;
 - b) psychosociale dienstverlening via groepsactiviteiten;
 - c) thema's Psychosociaal Groepsaanbod.
2. Hoeveel studenten gaan langs bij een studentenpsycholoog? Gelet op de ontbrekende rapportering van een aantal hogeronderwijsinstellingen in het antwoord op schriftelijke vraag nr. 734 en 585, graag een jaarlijks overzicht voor de afgelopen vijf jaar per instelling voor wat betreft het aantal studenten dat een studentenpsycholoog raadpleegde.
3. Wat is de kostprijs voor de studenten om langs te gaan bij een studentenpsycholoog? Graag een overzicht per instelling.
4. Welke hogeronderwijsinstellingen zetten studenten psychologie in om binnen een opleidingsonderdeel 'stage' aan de slag te gaan als studentenpsycholoog?
5. Hoe evalueert de minister deze cijfers?
 - a) Ziet hij nood aan bijkomende initiatieven om studenten voldoende steun te geven op dit vlak?
 - b) Zo ja, graag een plan van aanpak met timing en budget.
6. Hoe evalueert de minister de werking op het terrein op dit vlak?
 - a) Op welke manier monitort de minister de tendensen rond mentaal welzijn?
 - i. Wat zijn de belangrijkste conclusies voor de minister op dit vlak?
 - ii. Ziet de minister nood aan bijsturing? Zo ja, graag een plan van aanpak met timing en budget.
 - b) Op welke manier monitort de minister de actoren die actief zijn rond mentaal welzijn?
 - i. Wat zijn de belangrijkste conclusies voor de minister op dit vlak per (soort) actor?
 - ii. Ziet de minister nood aan bijsturing? Zo ja, graag een plan van aanpak met timing en budget.

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 618 van 9 juni 2023

van **BRECHT WARNEZ**

1-4. We beschikken niet over de gevraagde gegevens. Een beperkt aantal gegevens zijn gedeeltelijk opgenomen in de jaarverslagen van de instellingen, maar geven een onvolledig beeld. Vorig jaar heeft het regeringscommissariaat in antwoord op vraag SV 734 een bevraging bij de instellingen georganiseerd, maar dit leidde slechts tot gedeeltelijke en onvolledige cijfers. Bovendien viel dat ook toen buiten de scoop en reikwijdte van een schriftelijke vraag.

Iedere dienst voor studentenvoorzieningen (STUVO) mag voor elk van de STUVO-werkvelden autonoom beslissen welk beleid er wordt gevoerd, in welke maatregelen dit beleid zich vertaalt en hoe de beschikbare middelen worden besteed, dit in volledige samenspraak met de studentenvertegenwoordiging. Naast deze inhoudelijke autonomie van de STUVO-diensten zijn er bovendien ook verschillen tussen de hogeronderwijsinstellingen (HOI) inzake schaalgrootte en spreiding van de campussen. Dit bemoeilijkt een uniforme cijfermatige rapportering.

5-6. Tijdens deze legislatuur heb ik, zoals eerder toegelicht in de commissie onderwijs, een Vlaanderenbreed beleid rond mentaal welzijn voor studenten uitgerold. Dit beleid is evidence based en datagestuurd opgebouwd en legt de focus op preventie. Het beleid stoelt op een publiek mentaal gezondheidsperspectief. Het zet in op een gemeenschapsbenadering, waarbij diverse actoren verantwoordelijkheden hebben en samenwerken vanuit een 'Samen Zorgzaam' perspectief:

- Studentenvoorzieningen: Zij staan dicht bij de student, trekken het welzijnsbeleid binnen de instelling en voorzien in een breed aanbod van preventieve en curatieve dienstverlening. Zij rapporteren hierover jaarlijks via het jaarverslag. Er is ook op geregelde tijdstippen afstemming met hen, via VLIR en VLHORA.
- SIHO en academische experts: Zij staan in voor de Welzijnsmonitor, MoodSpace en het Vlaanderenbrede netwerk. Zij volgen evoluties op en ontwikkelen op basis van de bevindingen van de Welzijnsmonitor ook nieuwe interventies. Ook zij rapporteren jaarlijks over hun resultaten.
- Eerstelijnspsychologische zorg en andere welzijnspartners: Zij leveren een belangrijke bijdrage aan de psychosociale ondersteuning van studenten.
- Studenten: Via de Vlaamse Vereniging van Studenten, maar ook via hun actieve participatie in het instellingsbeleid, SIHO, VLIR, VLHORA, horen we ook geregeld hun stem en noden.
- Alle actoren rapporteren jaarlijks en gaan ook regelmatig in overleg en intervisie. Het samenbrengen van de diverse invalshoeken en perspectieven laat toe om een breed beeld te verzamelen, en om waar nodig acties en bijstellingen te ondernemen.

Zoals we uit de Welzijnsmonitor leren is het belangrijk om preventief te werken en in te zetten op een getrappt aanbod van interventies zoals mentale geletterdheid, gemeenschapsvorming, poortwachtertrainingen, peer support, en zelftests. De STUVO's hebben een rijk aanbod, en kregen dit jaar ook extra zuurstof om poortwachtertrainingen uit te rollen. Met die acties bewaken we mee dat studenten met milde klachten ook niet te snel bij te gespecialiseerde hulp aankloppen, want dit zet de dienstverlening (ook in de geestelijke gezondheidszorg) onnodig onder druk.